

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se:

Kopia: alf.engsbraten@regeringskansliet.se

Stockholm 30 oktober 2023

Remiss: Kommissionens förslag till rådets direktiv om snabbare och säkrare nedsättning av överskjutande källskatt (Fi 2023/02121)

FAR har av beretts tillfälle att yttra sig över finansdepartementets remiss av *kommissionens förslag till rådets direktiv om snabbare och säkrare nedsättning av överskjutande källskatt (Fi2023/02121)*. FAR får med anledning av detta anföra följande.

FAR:s ställningstagande

FAR är i grunden positiv till att det inom EU införs harmoniserade och enhetliga regler för rapportering av gränsöverskridande utdelningar och räntor och nedsättning av källskatt inom EU.

FAR anser dock att det system för rapportering och nedsättning av källskatt som direktivförslaget anger innebär att de finansiella mellanhänderna åläggs alltför långtgående skyldigheter och ett för omfattande ansvar och då särskilt i processen med nedsättning av källskatt.

Ett förhållande som i förlängningen innebär att den möjlighet till direktnedsättning av källskatt som direktivförslaget ger förutsättningar för riskerar att inte komma tillämpas i den utsträckning som är nödvändig för att skapa ett effektivt och enhetligt förfarande för rapportering och nedsättning av källskatter inom EU. Något som är till nackdel för hela den europeiska kapitalmarknaden och särskilt då de mindre kapitalmarknaderna inom EU som idag tillämpar ett system för direktnedsättning, bland annat Sverige.

FAR uppmanar därför regeringen att i det fortsatta lagstiftningsarbetet inom EU och vid den senare nationella implementeringen att arbeta för att de skyldigheter och det ansvar som åläggs de finansiella mellanhänderna är rimliga och proportionerliga i förhållande till de syften som kommissionen önskar att uppnå med det gemensamma EU-regelverket; att uppnå ett effektivare källskatteförfarande för att stimulera gränsöverskridande investeringar i EU och att stärka förfarandena för att bekämpa skattebedrägerier och missbruk.

Allmänt

Processen med att erhålla en nedsättning och korrekt nivå på till exempel källskatten på en utdelning från ett annat EU-land enligt källstatens nationella lagstiftning eller tillämpligt dubbelbeskattningsavtal är inte sällan komplicerad, tidsmässigt utdragen, administrativt betungande, rättsosäker och ineffektiv. Ett förhållande som grundar sig i att var och ett av EU:s 27 medlemsländer i dagsläget har sitt egna nationella system och rutiner för att medge nedsättning av uttagen källskatt enligt interna nationella skatteregler och enligt tillämpligt skatteavtal.

Till detta bidrar starkt att processen och de formella kraven i de olika EU-länderna för nedsättning av källskatt skiljer sig åt på flera olika punkter, bland annat i fråga om omfattningen av den information som ska lämnas, utformning av hemvistintyg, tidsfrister, krav på behörig vidimering med mera.

I förlängningen innebär detta att den europeiska kapitalmarknaden fungerar sämre än den borde och att utländska investerare diskrimineras i förhållande till inhemska investerare helt i strid med de grundläggande principerna för EU-samarbetet.

Mot denna bakgrund är det enligt FAR nödvändigt att de nationella systemen för nedsättning av källskatt på till exempel utdelningar mellan subjekt i olika EU-länder harmonieras på EU-nivå. FAR välkomnar därför kommissionens direktivförslag för att skapa ett harmoniserat och enhetligt system för rapportering och nedsättning av källskatt på utdelningar och räntor inom EU.

Sverige har en väl utvecklad kapital- och aktiemarknad både för de större internationella företagen, men även för det något mindre medelstora företagen finns en väl fungerande aktiemarknad sett i ett europeiskt perspektiv. Trots Sveriges begränsade ekonomiska storlek så attraherar de noterade svenska företagen ett stort antal utländska investerare och där cirka 40 procent av värdet av de svenska noterade företagen avser ett utländskt ägande. Av det utländska ägandet kommer drygt hälften från Storbritannien och USA, det vill säga från länder utanför EU.

Vid sidan av att det ur ett europeiskt perspektiv finns starka skäl att underlätta och främja gränsöverskridande investeringar för att stärka den europeiska kapitalmarknaden så bör Sverige med en förhållandevis liten ekonomi men med en stor andel utländska investerare vara särskilt intresserade av att det införs gemensamma regler på EU-nivå för nedsättning av källskatter. Även mot denna bakgrund är det enligt FAR angeläget att reglerna inom EU för rapportering och nedsättning av källskatter harmonieras och görs mer enhetliga.

FAR är medveten om att det finns en naturlig problematik i att systemet för rapportering och nedsättning av källskatt ska vara effektivt, rättssäkert och transparent för de skattskyldiga och för aktörerna på kapitalmarknaden, men samtidigt förhindra att systemen kan utnyttjas för skatteundandraganden och skattebedrägerier. Ett i viss mån naturligt motsatsförhållande som självfallet måste beaktas vid utformningen av ett EU-harmoniserat system för rapportering och nedsättning av källskatter.

FAR:s uppfattning är att direktivförslagets bestämmelser innebär att de skyldigheter och det ansvar som läggs på de finansiella mellanhänderna är för omfattande, betungande och kostsamma. Detta förvisso i det vällovliga syftet att skapa ett så pass robust och säkert system för uttag av källskatt att det försvårar och minimerar skatteundandraganden och skattebedrägerier.

Denna i och för sig fullt berättigade inriktning innebär samtidigt enligt FAR att de mindre finansiella mellanhänderna inom EU, som inte har en skyldighet att ingå och delta i systemet, tillika samtliga finansiella mellanhänder utanför EU, kommer att i stor utsträckning välja att inte frivilligt vara en del av det EU-gemensamma systemet för rapportering och nedsättning av källskatt.

Ett förhållande som i sin tur kommer att innebära att den möjlighet till direktnedsättning av källskatt på utdelningar och ränta som direktförslaget anger och som utgör grunden för ett enkelt och effektivt system för nedsättning av källskatt kommer att tillämpas i alltför begränsad omfattning. Detta med följd att de skattskyldiga är utlämnade till att i efterhand begära återbetalning av den för högt uttagna källskatten.

Denna huvudmetod för en effektiv och enkel nedsättning av källskatt riskerar därför att inte förverkligas till men för gränsöverskridande investeringar inom EU. Detta särskilt till men för Sverige, med en stor andel utländska investerare inte minst från utanför EU, och med ett redan uppbyggt system för direktnedsättning av källskatt på utdelningar och som samtidigt riskerar att äventyras.

Mot denna bakgrund är det därför angeläget att regeringen i den fortsatta processen strävar efter att direktivförslaget arbetas om för att skapa en bättre balans mellan de syften man vill uppnå och för att uppfylla det grundläggande kravet på proportionalitet mellan de eftersträlvade syftena och de skyldigheter och ansvar som läggs på de finansiella aktörerna.

Nedan utvecklas FAR:s ställningstagande i direktivförslagets olika delar.

Digitalt hemvistintyg

Ett centralt instrument i förfarandet för nedsättning av källskatt i direktförslaget är det digitala hemvistintyg (digital tax residence certificate, eTRC) som de skattskyldiga ska inhämta som stöd för nedsättning av källskatt. Enligt artikel 4 i direktivförslaget så ska medlemsstaterna tillhandahålla det digitala hemvistintyget på en arbetsdag efter begäran från den skattskyldige. Om det krävs mer än en arbetsdag för att kontrollera den skatterättsliga hemvisten för den skattskyldige så ska medlemsstaten informera den skattskyldige om den extra tid som arbetet kommer att ta och skälet för förseningen.

FAR ställer sig bakom tidsfristen om en dag för medlemsstaterna att leverera hemvistintyget till de skattskyldiga och informationskravet om intyget inte kan levereras inom den utsatta fristen. Det är enligt FAR samtidigt viktigt att undantaget som möjliggör en längre handläggningstid blir just ett undantag och inte frekvent återopps av medlemsstaterna till följd av långsam handläggning.

Av artikel 4 framgår också det centrala att den utbetalande källstaten ska acceptera det digitala hemvistintyget som bevis för skatterättslig hemvist utan någon egen materiell prövning. FAR instämmer i rättsverkan av det utfärdade hemvistintyget. För att det samordnade förfarandet för nedsättning av källskatter ska fungera kan det enligt FAR inte komma i fråga att efter utfärdandet göra en överprövning av det av en annan medlemsstat utfärdade hemvistintyget.

Det digitala hemvistintyget ska gälla i vart fall för hela det kalenderår det utfärdas. FAR finner giltighetstiden för det digitala hemvistintyget om ett år väl avvägd. Eventuellt att det kan vara befogat att låta hemvistintyget gälla även för det följande beskattningsåret, vilket framstår som motiverat om hemvistintyget är utfärdat senare under året.

Enligt direktivet är det möjligt att i hemvistintyget tillhandahålla ytterligare information som är relevant av annan anledning än nedsättning av källskatt. FAR vill framhålla vikten av att det digitala hemvistintyget innehåller så pass begränsat med uppgifter som möjligt för att göra hanteringen av källskatt standardiserad och effektiv. FAR är därför tveksam till att inom ramen för processen för nedsättning av källskatt belasta hemvistintyget med annan information än den som behövs för uttag av källskatt.

I direktivet får kommissionen i uppgift att ta fram föreskrifter för utformningen av standardiserade dataformulär, språk, tekniska standarder inkluderat säkerhetsstandard för utfärdandet av det digitala hemvistintyget. FAR vill betona vikten av att kommissionen utfärdar gemensamma riktlinjer och standarder för dataformulär, språk, med mera så att det verkligen blir fråga om enhetligt utformade hemvistintyg till grund för en effektiv hantering.

Registrerade certifierade finansiella mellanhänder

Centrala aktörer i det EU-gemensamma systemet för rapportering och nedsättning av källskatt är de så kallade registrerade certifierade finansiella mellanhänderna som dels ska rapportera vissa uppgifter till skattemyndigheterna om utbetalade utdelningar och räntor dels också sköta investerarnas nedsättning av källskatt.

För de finansiella mellanhänder hemmahörande inom EU och som uppfyller kraven för att utgöra ett stort institut enligt de EU-rättsliga regelverket är registrering som certifierad finansiell mellanhand obligatorisk. Motsvarande mindre aktörer inom EU och finansiella mellanhänder utanför EU har en möjlighet att frivilligt registrera sig som certifierade finansiella mellanhänder i de olika nationella registren. Även värdepapperscentraler som sköter tjänster relaterade till källskatt har en skyldighet att registrera sig i det nationella registret.

För att kunna skapa ett enhetligt system inom EU för rapportering och nedsättning av källskatt och som uppfyller berättigade krav på effektivitet och förutsägbarhet krävs att de finansiella aktörer som spelar en central funktion väljer att ingå och delta aktivt i dessa förfaranden.

För att skapa denna delaktighet så finns det som angetts i direktivförslaget för de finansiella mellanhänder som uppfyller kraven på stort institut enligt de EU-rättsliga regelverket en

skyldighet att registrera sig i det nationella registret. Förhoppningen är också att mindre finansiella aktörer inom EU och finansiella aktörer hemmahörande utanför EU ska välja att registrera sig som certifierad finansiell mellanhand.

Det är enligt FAR i princip nödvändigt att det införs gemensamma regler inom EU om vilka av de finansiella mellanhänderna som hanterar utdelningar och räntor och som har en skyldighet att registrera sig i medlemsstaternas nationella register för att omfattas av rapporteringsskyldigheten och för att hantera processer med nedsättning av källskatt.

Vid frånvaro av obligatorisk registrering och vid olika krav på registrering bland medlemsstaterna så finns en risk att de större finansiella aktörerna inom EU väljer att enbart agera på de större kapital- och aktiemarknaderna inom EU, medan företrädesvis mindre länder med naturligen mindre kapitalmarknader väljs bort. För Sverige som är en mindre värdepappersmarknad är det därför angeläget av att det införs ett gemensamt system för certifierade finansiella mellanhänder med obligatorisk registreringsplikt.

Kravet på att registrera sig som certifierad finansiell mellanhand måste dock också ses tillsammans med vilka skyldigheter och vilket ansvar som åläggs en sådan aktör i fråga om rapportering och i förfarandet för nedsättning av källskatt. Skyldigheterna och ansvaret är naturligtvis avgörande för om mindre finansiella aktörer inom EU och finansiella aktörer utanför EU är intresserade av att registrera sig som certifierad finansiell mellanhand.

Som utvecklas nedan är det FAR:s bedömning att de skyldigheter och det ansvar som åläggs de registrerade finansiella mellanhänderna är för administrativt betungande, för långtgående och innebär för höga kostnader att den förhoppning om att ej registreringsskyldiga mellanhänder inom EU och motsvarande aktörer hemmahörande utanför EU skulle välja att frivilligt registrera sig inte kommer att förverkligas i mer än i begränsad utsträckning. Den fördel av att registrera sig och kunna erbjuda sina kunder en direkt nedsättning av källskatt är inte tillräckligt attraktiv för att väga upp för de skyldigheter, kostnader och det ansvar som följer som registrerad mellanhand. Det är bland annat tveksamt om en finansiell mellanhand utanför EU är beredd att ta på sig sådana kostnader och ett sådant ansvar när det gäller en så pass liten aktiemarknad som den svenska.

För Sverige med ett stort antal investerare hemmahörande i länder utanför Sverige och utanför EU är detta inte tillfredställande. Det är FAR:s bedömning att bland annat de skyldigheter och det ansvar som åläggs de finansiella mellanhänderna riskerar leda till att utländska investerare i svenska noterade bolag i stor utsträckning är hänvisade till att återkräva för hög källskatt på utdelning i efterhand. Som en följd kan det utländska intresset för att investera i svenska noterade bolag komma att minska, vilket kan få negativa konsekvenser för svenskt näringsliv och i förlängningen svensk ekonomi.

I det sammanhanget måste för svensk del beaktas att den svenska aktiemarknaden är förhållandevis liten och att mer än hälften de utländska investeringarna sker av ägare hemmahörande i Storbritannien och USA och där det inte kommer att finnas något krav på

registrering som certifierad finansiell mellanhand. Att upprätthålla ett starkt intresse för den svenska aktiemarknaden även för utländska investerare, vilket upprätthålls av ett effektivt och enkelt förfarande för direkt nedsättning av källskatt bör vara ett tydligt mål för den svenska regeringen i det fortsatta arbetet med det gemensamma systemet för källskatt på EU-nivå.

Även för de finansiella mellanhänder som har en skyldighet att registrera sig är de skyldigheter och det ansvar som följer av direktivförslaget i sig för omfattande och långtgående för att uppnå syftet med att skapa ett effektivt och enkelt förfarande för nedsättning av källskatt.

Mot bakgrund av det anförda är det både för det EU-gemensamma systemet i stort och även för Sveriges egen del därför motiverat att de skyldigheter och det ansvar som ställs på en certifierad finansiell mellanhand enligt direktivförslaget reformeras och modifieras något för att syftena med direktivet ska kunna uppnås.

Rapportering

En central del i de registrerade finansiella mellanhändernas uppgifter är att rapportera in information om utdelningar och räntor till skatteförvaltningen i källstaten så att transaktionen kan spåras. Detta för att skatteförvaltningen ska ha möjlighet att kontrollera om det föreligger rätt till skattelättnad för källskatt och för att upptäcka eventuellt missbruk. Denna rapportering ska göras så snart det kan ske.

De uppgifter som ska rapporteras in framgår av ett till direktivförslaget framtaget Annex II och där de flesta uppgifterna är av standardkaraktär och bör inte vålla några bekymmer för den finansiella mellanhanden.

En uppgift som ska lämnas är dock uppgift om tillämplig källskattesats. Även om det normalt är fråga om huvudskattesatsen i källstaten eller enligt tillämpligt skatteavtal vill FAR framhålla att det inte kan innebära annat än att den finansiella mellanhanden vidarebefordrar de uppgifter om skattesats som har erhållits från investeraren eller utbetalaren. Det förefaller omöjligt för den finansiella mellanhanden att på egen hand utreda och undersöka vilken som är en korrekt skattesats i ett specifikt fall, bland annat mot bakgrund av att det är fråga om en masshantering med i många fall ett mycket stort antal aktieägare.

FAR vill också betona vikten av att kommissionen utfärdar sådana gemensamma riktlinjer och standarder för dataformulär, språk, informationsinlämning som kommissionen har fått i uppgift att ta fram i direktivförslaget i fråga om rapporteringsskyldigheten. Detta så att det verkligen blir fråga om ett enhetligt uppgiftslämnande för de finansiella mellanhänderna till skattemyndigheterna i de olika medlemsstaterna.

Nedsättning av källskatt

Medlemsstaterna har i direktivförslaget en valfrihet när det kommer till metod för nedsättning av källskatt på utdelningar och räntor. Antingen så kan medlemsstaterna i sina interna regelverk tillämpa en direktnedsättning av källskatten eller så kan medlemsstaterna tillämpa ett system för

snabb återbetalning (quick refund system). Ett system med direktnedsättning kan också kombineras med ett system för snabb återbetalning.

Sverige tillämpar sedan lång tid tillbaka som huvudregel ett system för direktnedsättning av källskatt på utdelning med grund i skatteuttaget enligt det nationella regelverket eller enligt tillämpligt skatteavtal i kombination med möjligheten att ansöka om nedsättning av källskatt i efterhand.

För att åstadkomma en effektiv nedsättning av källskatt på utdelningar förespråkar FAR ett fortsatt system med direktnedsättning som primär metod för nedsättning av källskatten då detta normalt utgör det enklaste och effektivaste systemet för uttag av källskatt för de skattskyldiga och för Skatteverket.

FAR förutsätter att lagstiftaren vid den senare svenska implementeringen av EU-direktivet fortsatt väljer direktnedsättning som huvudmetod såsom systemet vid uttaget av kupongskatt i stort fungerar idag. Detta tillsammans med ett effektivt system för återbetalning i de fall där källskatt har tagits ut med för stort belopp.

FAR uppmanar också regeringen att arbeta för att ett system med direktnedsättning av källskatt som huvudmetod på EU-nivå i den fortsatta processen med det gemensamma EU-regelverket. FAR är samtidigt medveten om att förutsättningarna i medlemsstaterna ser olika ut och att det för närvarande inte är möjligt med ett helt enhetligt system och som primärt bygger på en direktnedsättning av källskatten.

Som angetts så kan nedsättningen av källskatt ske enligt ett system för direktnedsättning eller enligt ett system för snabb återbetalning. Processen med nedsättning av källskatt hanteras av de registrerade certifierade finansiella mellanhanderna och i direktivförslaget åläggs den finansiella mellanhanden att inhämta och säkerställa att vissa uppgifter om den skattskyldige är korrekta så att källskatt kan tas ut med ett korrekt belopp.

I direktivförslaget finns en uppräknig kring vilken information som den finansiella mellanhanden ska inhämta och vilka kontroller som den finansiella mellanhanden ska göra i förfarandet med nedsättning av källskatt.

Denna uppräknig väcker enligt FAR betänkligheter om inte kraven på undersökningsplikt och kontroll av den skattskyldige riskerar att bli för långtgående för den finansiella mellanhanden. Något som i förlängningen riskerar att göra funktionen som finansiell mellanhand oattraktiv och därmed riskerar att urholka ett gemensamt EU-system för nedsättning av källskatt.

Till att börja med så ska den finansiella mellanhanden säkerställa det inom EU utfärdade digitala hemvistintyget eller motsvarande hemvistintyg från tredjeland. FAR ifrågasätter vad denna undersökning ska tillföra. I fråga om personer hemmahörande inom EU så är det digitala hemvistintyget utfärdat av en skattemyndighet eller motsvarande i en annan medlemsstat och FAR

har svårt att se vad den finansiella mellanhandens kontroll ska tillföra annat än möjligen att det inte är fråga om en uppenbar förfalskning. Något som också skulle kunna förhindras genom ett system där det digitala hemvistintyget på den skattskyldiges begäran skickas direkt från den utfärdande myndigheten till den finansiella mellanhanden.

Av bestämmelsen om hemvistintyg i direktivförslaget framgår också att källstaten ska erkänna ett utfärdat hemvistintyg utfärdat av en annan medlemsstat, varför kravet på att den finansiella mellanhanden ska kontrollera och säkerställa hemvistintyget förefaller överflödigt. Även i fråga om hemvistintyg från tredje land så är det tveksamt om mellanhandens undersökning och kontroll skulle tillföra något av värde.

Vidare så ska den finansiella mellanhanden kontrollera den information som den skattskyldige har lämnat i en särskilt ingiven deklARATION, bland annat om den skattskyldige är den som har rätt till utdelningen eller räntan. Denna kontroll och undersökning ska göras mot det interna kontrollsystem som den finansiella mellanhanden använder för att efterleva kraven i förhållande till penningtvätt och terroristfinansiering enligt EU-regelverket.

På vilket sätt den finansiella mellanhanden ska kunna utföra någon egentlig kontroll av att mottagaren är den som har rätt till utdelningen eller räntan förefaller svårt för att inte säga omöjligt. Kontrollen mot de interna systemen ska även innefatta betalningsmottagarens skatterättsliga hemvist. De invändningar som framförts ovan om kontrollen av det digitala hemvistintyget eller av motsvarande intyg från tredje land gör sig också gällande vid kontrollen av det skatterättsliga hemvistet som sådant.

Vidare så ska den finansiella mellanhanden säkerställa att den skattskyldige är berättigad till en nedsatt skattesats enligt tillämpligt skatteavtal eller enligt nationell skattelagstiftning i källskatten. En sådan undersökning riskerar inte sällan att vara komplex och det torde i praktiken inte vara möjligt att upprätthålla ett sådant krav. Den finansiella mellanhandens undersökningsplikt riskerar att bli oproportionerlig stor och skulle för svenskt vidkommande innebära att en utländsk finansiell mellanhand måste behärska såväl de svenska materiella reglerna om uttag av källskatt, för närvarande den svenska kupongskattelagen, bestämmelserna i de svenska skatteavtalen samt förfarandereglererna i kupongskattelagen och i skatteförfarandelagen.

Som ett exempel på hur långtgående en sådan undersökningsplikt skulle kunna bli kan nämnas att i förslaget till ny lag för källskatt på utdelningar så föreslås såväl att den generella skatteflyktslagen som en likartad specifik skatteflyktsbestämmelse i förslaget till den nya lagen om källskatt på utdelningar båda kan vara tillämpliga för att underkänna den beskattning som följer av de formellt tillämpliga skattereglererna. Här kan också tilläggas att tillämpningen av skatteflyktsbestämmelser till sin natur är komplicerad. Att då kräva att en finansiell mellanhand, för Sveriges del ofta en utländsk aktör, ska kunna göra en mer noggrann kontroll av om källskatteuttaget är korrekt är inte rimligt.

FAR är angelägna om att det EU-harmoniserade regelverket för rapportering och nedsättning av källskatter skapar ett välutvecklat, robust system med spårbara transaktioner för att motverka olika former av skattebedrägerier och skattefusk. FAR utgår ifrån att ett enhetligt och förutsägbart system för uttag av källskatter inom EU med ökad spårbarhet är i sig ett effektivt sätt för att stävja missbruk vid nedsättning av källskatter vid gränsöverskridande investeringar.

I fråga om vilka åtgärder för kontroll som kan läggas på de finansiella mellanhänderna skulle en mer långtgående undersökningsplikt i enlighet med de moment som anges i direktivförslaget och som har redovisats ovan säkert kunna reducera antalet fall av missbruk i ytterligare några situationer.

En sådan mer långtgående kontroll och undersökningsplikt måste dock vägas mot att nedsättning av källskatt på utdelningar på portföljinvesteringar är en masshantering och där det egentligen är omöjligt att lägga några mer långtgående och aktiva krav på den finansiella mellanhanden. Vad som förefaller praktiskt hanterbart är att den finansiella mellanhanden inhämtar de uppgifter som behövs från investeraren för ett korrekt uttag av källskatt och där investeraren får intyga de förhållanden som ligger till grund för att bestämma korrekt källskatt.

I det fall direktivförslaget med den redovisade omfattande kontrollen och undersökningsplikten som åläggs de finansiella mellanhänderna genomförs är risken enligt FAR stor för att systemet blir alltför betungande, för kostsamt att administrera och innebär för stora risker för de finansiella mellanhänder som inte obligatoriskt måste delta. Detta med följd att de inte finner systemet tillräckligt attraktivt och att de därför väljer att avstå och inte registrera sig frivilligt som finansiell mellanhänder. Till detta kan också läggas att om de finansiella mellanhändernas ansvar för medlemsstaternas förlorade källskatt på utdelningar och räntebetalningar blir omfattande kommer det ytterligare att minska intresset för att ingå i EU-systemet för rapportering och nedsättning av källskatt.

I förlängningen innebär det anförda att ett mer heltäckande system för rapportering och nedsättning av källskatter inom EU inte kommer kunna förverkligas till klar nackdel för den europeiska kapitalmarknaden och då inte minst för den svenska aktiemarknaden med en stor del investerare hemmahörande i tredje land.

FAR:s bedömning är att ett enhetligt system inom EU för rapportering och nedsättning av källskatter, med den spårbarhet av betalningar som systemet är förenat med, är tillräckligt för att stävja skatteundandragen och skattefusk. Detta utan att behöva belasta källskattesystemet med de långtgående och omfattande skyldigheter och undersökningsplikter som direktivförslaget förespråkar. För att ytterligare motverka skatteundandraganden och skattefusk förespråkar FAR att skattemyndigheterna ges ett omfattande utrymme för efterkontroll och möjligheter till att i efterhand justera felaktigt uttag av källskatt på utdelningar och räntebetalningar.

Refund system

I systemet med snabb återbetalning är det den finansiella mellanhanden som på investerarens uppdrag sköter och administrerar ansökan om återbetalning. Systemet bygger på att den skattskyldige senast inom 25 dagar ska tillhandahålla de uppgifter som behövs för nedsättning av källskatten. Medlemsstaten har därefter 25 dagar på sig att handlägga och verkställa en ansökan om återbetalning. Avsikten är således att en återbetalning av källskatt på utdelningar och ränta ska göras inom 50 dagar från utbetalningen. FAR finner de angivna tidsfristerna rimligt avvägda för att upprätthålla ett system för snabb återbetalning av för högt uttagen källskatt.

FAR vill också betona vikten av att kommissionen även i systemet med snabb återbetalning utfärdar riktlinjer kring standardiserade dataformulär, språk, och inlämningsrutiner för att skapa gynnsamma förutsättningar för ett enhetligt system för snabb återbetalning på EU-nivå.

Ränta

En del i direktivförslaget för att uppnå en effektiv process för nedsättning av källskatt är att medlemsstaterna ska införa regler om ränta i de fall nedsättningen av källskatt tar länge tid än vad direktivet tillåter. Röntan ska tas ut med en räntesats som motsvarar den inhemska räntereglerna vid en för sen skattebetalning.

FAR ser positivt till att det införs en räntekompensation till de skattskyldiga för att upprätthålla en effektiv och förutsägbar hantering av ärenden om nedsättning av källskatter och för att kompensera de skattskyldiga för dröjsmål med återbetalning av för högt uttagen källskatt. Med grund i nuvarande räntenivå så innebär det en ränta i det svenska systemet på 20 procent på årsbasis.

Skadestånd

I artikel 16 i direktivet regleras de finansiella mellanhandernas skadeståndsansvar om medlemsstaterna går miste om källskatt till följd av försumligt agerande av de finansiella mellanhanderna i förfarandet med uttag av källskatt. Av bestämmelsen framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att de certifierade finansiella mellanhanderna kan hållas ansvariga för hela eller delar av den uteblivna källskatten som följer av den finansiella mellanhandens agerande.

FAR vill framhålla att ett alltför omfattande och långtgående skadeståndsansvar för de finansiella mellanhänder som hanterar systemet med källskatter riskerar att verka avhållande på utländska finansiella mellanhanders vilja att registrera sig som certifierade finansiella mellanhänder. Detta med följd att svenska aktiemarknaden blir mindre attraktiv och också att nedsättningen av källskatt i större utsträckning kommer att ske genom ett mer ineffektivt återbetalningssystem, med merarbete för såväl de skattskyldiga som Skatteverket.

I detta sammanhang bör det också framhållas att det aktuella regelverket avser portföljinvesteringar och där det många gånger är fråga om en masshantering och där de

finansiella mellanhänderna agerar som tredje part, i regel utan egen vinning på eventuella försummelser. Faktorer som också talar för att skadeståndsansvaret bör utformas med försiktighet.

Icke noterade aktier

Det framtagna direktivförslaget omfattar endast aktier som handlas på börs- och andra publika marknadsplatser.

Problemet med långsamma, mödosamma och ineffektiva förfaranden för att få nedsättning eller återbetalning av källskatt på utdelningar är dock även vanligt förekommande på andra former av aktieinnehav i gränsöverskridande situationer, till exempel inom en koncern med dotterbolag i flera EU-länder.

FAR vill därför betona vikten av att ett mer samordnat och effektivare förfarande införs även för andra former av gränsöverskridande aktieäggande såväl gemensamt inom EU, men också vid utformningen av den interna svenska regleringen för nedsättning av källskatt på utdelningar.

FAR

Michael Johansson
Ordförande i FAR:s remissgrupp - Skatt